

БӨЛІМ: ХИМИЯ

Биология және химия сабақтарында оқушылармен кері байланысты тиімді орнату жолдары

ЖАРИЯЛАНДЫ
25.08.2020СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/80380/>

Биология және химия сабақтарында оқушылармен кері байланысты тиімді орнату жолдары

Ой қозғау

1. Кері байланыс дегеніміз не?
2. Кері байланыстың қандай түрлерін білесіздер?
3. Кері байланыс қандай мақсатпен жүргізіледі?
4. Кері байланыс сабақтың қай кезінде жүргізіледі?

Тиімді кері байланысты ұйымдастыру — сапалы оқытудың негізі

Тиімді кері байланыс оқушыларға өздерінің оқуының қай жерде екенін түсінуге және танымдық жағынан енді қай бағытта даму керектігін айқындауға айқын көмектеседі

Тиімді кері байланыс оқушы қолдана алатындай ақпараттан тұрады және өздерінің қабілетінің деңгейін және нені жасай алатындығына сенімділіктерін арттырады

Оқушылар өздерінің түсінігінен тыс ақпараттарды қабылдай бермейді, дәлірек айтсақ, егер оларға

кері байланыс тиімсіз болса, олар оны мұқият тыңдай бермейді

Төрт деңгейлі кері байланыс моделі (ВАТЦАПТА)

(Хитти, Темверли 2007)

Жеке оқушыға берілген тұлғалық кері байланыс

Тапсырмаға берілген кері байланыс

Тапсырманың жүзеге асырылуына берілген кері байланыс

Өзін-өзі реттеуге берілген кері байланыс

Кері байланыс ұсыну ережелері

*Позитивті болу

*Бағалаушы болмау

*Ынталандыруға ұмтылу

*Сыпайы болу

*Тең ұстау

*Сәттілікке бағыттау

*Мадақтау

*Ризашылық білдіру

*Тыңдай білу

Қашықтықтан оқыту жағдайында кері байланыс беруге ұсынылған қолжетімді платформалар

Padlet ZOOM

Google Classroom

Қашықтықтан оқыту кезінде кері байланыс ұсынудың үздік тәжірибелері

Әрбір оқушының есімін атап, кері байланыс ұсыну	Нариман,
Жиі және жүйелі кері байланыс ұсыну	Күнделікті сабақтарда күннің белгілі бір уақытында, мысалы сағ: 11.00-12.00, немесе, аптасына белгілі бір күнін нақтылап қою
Жедел кері байланыс ұсыну	Тапсырманы орындауға берілген уақыт аясында дереу кері байланыс беріп отыру
Теңгерімді кері байланыс ұсыну	«Сэндвич» әдісіне ұқсас (басы, ортасы, аяғы)
Нақты кері байланыс беру	Екінші абзацта айтылған ойлар тақырыптың мазмұнын жақсы ашып тұр
Позитивті кері байланыс ұсыну	« Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі бұл кері байланысқа жақсы мысал болады
Ойлауды дамыту үшін сұрақтары бар кері байланыс ұсыну	Тақырып бойынша тұжырымдаманы нақты келтіргенсің. Осы тұжырымдаманы өмірмен байланыстыратын қандай мысалдар келтіре аласыз?

Оқушыларға тиімді кері байланыс беру жолдары

П.Блэк, Д.Уильям « Қара жәшік ішіндегі жұмыс»

Кері байланыс беруде уақытты қатты ұстану

Оқушылардың жеке қажеттілігіне мән беру

Бір мезетте бір қабілетке мән беру

Оқушыға қосымша уақыт беру

Оқушыларды өзара кері байланысқа тарту

АУДИО ЖӘНЕ ВИДЕО АРҚЫЛЫ КЕРІ БАЙЛАНЫС БЕРУ

Уақытты үнемдеу

Оқушының қате түсінігінің алдын-алу

Қызушылықты арттыру

Ашықтық

Ұзақ видео / аудио жазба түсіруден аулақ болу(1-3 минут)

Аудио / видео жазбаның кәсіби түсірілуі міндетті емес

Қашықтықтан оқыту жағдайында оқушыларға тиімді кері байланысты қамтамасыз ету- бұл мұғалімнің сыни шеберлігі.

Мұғалімдерге онлайн – кері байланысдағдыларын жетілдіру үшін өмір бойы білім алу ұстанымын ұстану – қазіргі уақыттың ең өзекті мәселесі.

Жақсы кері байланыс

- Оқу мақсаттарына бағытталады;
- Оқушылар дұрыс бағытта екенін біледі;
- Оқушыларды қателерді түзеп, өз жұмыстарын жақсартуға ынталандырады;
- Оқушыларға өз бетінше ойлануына, жауап беруге мүмкіндік береді;
- Бірнеше қадамнан кейінгі ілгерілеу туралы хабардар етеді;
- Басқа оқушылармен салыстыруға болмайды;

Кері байланыс беру үлгілері

- Жазбаша
- Ауызша
- Графикалық
- Аудио
- Бейнежазба

Дәстүрлі оқыту жағдайындағы кері байланыс түрлерін атаңыздар

Осы кері байланыстың қай түрі тиімді деп ойлайсыздар?

ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУ ЖАҒДАЙЫНДА ТИІМДІ КЕРІ БАЙЛАНЫС БЕРУ ЖОЛДАРЫ

Кері байланыс дегеніміз не?

Кері байланыс – сабақта мақсатқа жетудің табысты өлшемдерінің бірі(Асхат Алимов)

Кері байланыс не үшін қажет?

Жауабы: Білім алуда сенімді,өзіне есеп бере алатын тұлға қалыптастыру

Кері байланыс қандай мақсатпен жүргізіледі?

Қашықтықтан оқыту жағдайында сабақта кері байланыс қолдануда қандай қиыншылықтар кездесті?

Сөздің соңы;

Мағжан Жұмабаевтың кері байланыс туралы идеялары

Баланың өзін мақтама,ісін мақта

мақтағанда да мақтауға тұрарлық ісін мақта.

Баланың жеңіл істерін мақтай беру балада менмендік,ретсіз тәкаппарлық туғызады, қайта бір жеңіл,дұрыс ісі болса да,нашар шәкіртті мақтау керек.

Ал енді жақсы оқуы, дұрыс құлқы үшін сый(награда) беру, үлестіру – тіпті дұрыс емес.

Мұндайда сый алған бала сый алу үшін ғана тырысады, сый алмаған бала өзіне –өзі сенбейтін болады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.